

тын обыкновено испадать въ скрофюлны болести. Тыя болести съ врѣмѧ по-лесно ся прѣварять и излѣкуватъ; ако ли ся занемарять тын докарвять жалостны послѣдицы. Искусство-то толкова по-добрѣ може гы смаза, колко-то по-рано и въ по-младѣ възрастъ бжде повыкано на помощь; за това майки и башцы трѣбува съ четыре очи да глядатъ та ако, не дай Боже, съглядатъ по дѣца-та си бѣлѣгы за такыя болести, уврѣмѧ да выкатъ искусень лѣкарь.

Лѣкарство, ако бжде придружено съ всичкѣ-тѣ помошь, кої-то подавать хигіеническы-ты правила, може да обори наклонность-тѣ камъ такыя болести и да не остави да ся излуپять лоши послѣдицы, какви-то чисто ся случватъ.

Най-сѣтнѣ, ако при добрѣ-тѣ хигіенѣ ся придаде и употребленіе-то на нѣкои лѣкове, какво-то: Йодъ, и моруно-во масло, то може ся надѣя чловѣкъ за вѣрнѣ сполукѣ.

Въ такыя болести, на кон-то фамиліи кысія-та допуша, добрѣ е да промѣнять климатъ. Ако ли не можтъ да го направятъ, то може съ сполукѣ да правятъ и *слѣнчевы бани*, т. е. да турятъ дѣца-та на сухъ пѣськъ или на мезиливѣ тревѣ та да гы пече слѣнце, нѣ да глядатъ да имъ закрыжть главѣ-тѣ, коя-то всякога трѣбува да ся пази отъ слѣнце.

Още трѣбува да докарамы на умъ, че за скрофюлны дѣца никакъ не поноси да ся давать на книгѣ много рано и да стоять въ разваленъ въздухѣ по училища-та.

III. РАХЫТИСМЪ.

Рахытисмъ-ть е болесть докрай другояче отъ скрофюлы-ты; тя ся распознава по това, че кости-ты на крака-та и на ржцѣ-тѣ или на грѣбнака ся размягкватъ и искривяватъ; отъ тѣж болесть може да лѣжатъ дѣца отъ всяко тѣлосложеніе, нѣ откакъ наягнѣтъ и порастѣтъ нѣма страхъ вече да ся поболять отъ неї. И така рахытисмъ-ть е дѣтинска болесть; за това добрѣ е да покажемъ нѣкои съвѣты на родителн-ты повече-то защо-то тая болесть излиза отъ причини, кон-то може да ся прѣварять, и защо-то, ако ся лѣжкува у врѣмѧ, не остана никаква жалостна дыря.

Тая болесть май всякога ся явява въ врѣмѧ кога ин-кнѣтъ прѣви-ти или втори-ти зѣби, а най-много става отъ прѣвѣ-тѣ до третї-тѣ годинѣ.